

**DZŪKIJOS NACIONALINIO PARKO IR ČEPKELIŲ VALSTYBINIO
GAMTINIO REZERVATO DIREKCIJOS
KRAŠTOVAIZDŽIO APSAUGOS SKYRIAUS NUOSTATAI**

I SKYRIUS. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kraštovaizdžio apsaugos skyrius (toliau – Skyrius) yra Dzūkijos nacionalinio parko ir Čepkelių valstybinio gamtinio rezervato direkcijos (toliau – Direkcija) struktūrinis padalinys, vykdamas veiklą kraštovaizdžio, gamtos, kultūros paveldo, rekreacinių išteklių apsaugos, pritaikymo lankymui ir rekreacijai, tradicinės gyvenamosios tęstinumo (nematerialiojo kultūros paveldo apsaugos ir populiarinimo) srityse.

2. Skyrius savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymu, Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymu, Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymu, Lietuvos Respublikos miškų įstatymu, Lietuvos Respublikos žemės įstatymu, Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymu, Lietuvos Respublikos statybos įstatymu, Lietuvos Respublikos architektūros įstatymu, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymu, kitais įstatymais, Lietuvos Respublikos Seimo priimtais teisės aktais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, Lietuvos Respublikos aplinkos ministro bei Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos direktoriaus įsakymais, Dzūkijos nacionalinio parko ir Čepkelių valstybinio gamtinio rezervato direktoriaus įsakymais, Dzūkijos nacionalinio parko ir Čepkelių valstybinio gamtinio rezervato nuostatais, kompleksinio ir specialiojo teritorijų planavimo dokumentais, strateginio planavimo dokumentais, šiais nuostatais (toliau – nuostatai) ir kitais teisės aktais.

II SKYRIUS. SKYRIAUS UŽDAVINIAI IR FUNKCIJOS

3. Skyriaus uždaviniai yra šie:

4.1. išsaugoti kraštovaizdį, gamtos ir kultūros paveldo vertybes, sudaryti prielaidas kraštovaizdžio, gamtos ir kultūros paveldo teritoriniams kompleksams bei objektams išsaugoti, užtikrinti kraštovaizdžio ekologinę pusiausvyrą;

4.2. sudaryti prielaidas pažeistiems gamtos ir kultūros paveldo teritoriniams kompleksams bei objektams (vertybėms) atkurti;

4.3. sudaryti sąlygas rekreacijai, pirmiausia pažintiniam turizmui;

4.4. propaguoti kraštovaizdžio įvairovę ir kultūros paveldo teritorinius kompleksus ir objektus (vertybes), jų apsaugą;

4.5. užtikrinti tradicinės gyvenamosios tęstinumą, nematerialiojo kultūros paveldo apsaugą ir populiarinimą;

4.6. savo kompetencijos srityje užtikrinti prevenciją siekiant išvengti saugomų teritorijų režimo pažeidimų.

5. Skyrius, įgyvendindamas jam pavestus uždavinius, atlieka funkcijas teisės aktų nustatyta tvarka Dzūkijos nacionalinio parko, buferinės apsaugos zonoje, Čepkelių valstybinio gamtinio rezervato teritorijose ir Direkcijai priskirtose teritorijose:

5.1. išsaugant kraštovaizdį, gamtos ir kultūros paveldo vertybes, sudarant prielaidas kraštovaizdžio, gamtos ir kultūros paveldo teritoriniams kompleksams bei objektams išsaugoti, užtikrinant kraštovaizdžio ekologinę pusiausvyrą:

5.1.1. dalyvauja teritorijų planavimo dokumentų rengimo procese: analizuoja ir teikia pasiūlymus saugomų teritorijų planavimo dokumentams, išduoda planavimo sąlygas kompleksiniams ir specialiesiems planams, tikrina teritorijų planavimo dokumentų atitiktį saugomose teritorijose

veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimams, rengia išvadų projektus teritorijų planavimo dokumentams derinti;

5.1.2. nustato reikalavimus vietovės lygmens specialiojo planavimo dokumentams (žemėtvarkos projektams) rengti, sklypų formavimo ir pertvarkymo projektams, analizuoja ir rengia išvadų projektus šiems dokumentams derinti;

5.1.3. išduoda specialiuosius saugomų teritorijų apsaugos ir tvarkymo reikalavimus statinių projektams, tikrina statinių projektų sprendinių atitiktį nustatytiems reikalavimams, pritaria statinių statybos projektams ir dalyvauja statybų užbaigimo procedūrose;

5.1.4. nagrinėja ir teikia išvadų/ pritarimo projektus žemėtvarkos, vandentvarkos, pažintinio turizmo schemų projektams, trasų įrengimui, kultūrinių ir sporto renginių vietų parinkimui ir laiko numatymui miškuose, plūduriuojančių lieptų, tiltų, prielaukų projektams, vandens telkinių tvarkymo projektams ir melioracijos projektų aplinkosauginei daliai, kilnojamiesiems objektams statyti, išorinės reklamos įrengimo vietoms parinkti;

5.1.5. rengia sprendimų projektus dėl buvusių sodybų atstatymo;

5.1.6. analizuoja ir vertina veiklas, dėl kurių leistinumą saugomose teritorijose sprendžiama atlikus jų poveikio kraštovaizdžiui, gamtos ir kultūros paveldo vertybėms įvertinimą ir teikia pasiūlymus sprendimams dėl jų leistinumą priimti;

5.1.7. pagal kompetenciją rengia ir derina strateginio planavimo dokumentus, teikia išvadas, kraštovaizdžio, prevencijos, rekreacijos, kultūros paveldo klausimais;

5.1.8. vykdo kraštovaizdžio vertybių būklės stebėseną (monitoringą) ir taikomuosius mokslinius tyrimus, renka duomenis, kaupia, tvarko, sistemina informaciją, susijusią su kraštovaizdžiu, rekreacija, kultūros paveldo objektais, istorija, etnografija;

5.2. sudarant prielaidas pažeistiems gamtos ir kultūros paveldo teritoriniams kompleksams bei objektams (vertybėms) atkurti:

5.2.1. organizuoja kraštovaizdžio kompleksų, nekilnojamųjų kultūros paveldo vertybių tvarkymą ir priežiūrą, t. y. pagal kompetenciją įgyvendina saugomų teritorijų specialiojo ir strateginio planavimo dokumentuose (planavimo schemose, tikslinėse programose, kt.) numatytas apsaugos ir tvarkymo priemones;

5.2.2. organizuoja sunaikintų ir pažeistų kompleksų bei objektų atkūrimo priemonių įgyvendinimą;

5.2.3. teikia pasiūlymus dėl naujų kultūros paveldo objektų įteisinimo;

5.3. sudarant sąlygas rekreacijai, pirmiausia pažintiniam turizmui:

5.3.1. užtikrina saugomų teritorijų specialiojo ir strateginio planavimo dokumentuose (planavimo schemose, tikslinėse programose, kt.) numatytų teritorijų ir objektų pritaikymo lankymui sprendinių įgyvendinimą, pirmiausia pažintiniam turizmui, inicijuoja infrastruktūros lankytojams: lauko informacinės sistemos, gamtos ir kultūros vertybių ekspozicijų, pažintinių, mokomųjų ir kitų takų įrengimą, inicijuoja rekreacinių zonų, poilsiaviečių, stovyklaviečių bei kitų objektų ir rekreacinės infrastruktūros įrengimą bei priežiūrą;

5.3.2. organizuoja ekspozicijų, skirtų kraštovaizdžio kompleksams ir objektams (vertybėms), nekilnojamojo kultūros paveldo vertybėms, išskirtinei saugomų teritorijų vertei pristatyti, įrengimą;

5.4. propaguojant kraštovaizdžio įvairovę, kultūros paveldo teritorinius kompleksus ir objektus (vertybes), jų apsaugą;

5.4.1. kaupia informaciją kraštovaizdžio kompleksų, kultūros paveldo vertybių, istorijos, teritorijų rekreacinio naudojimo ir kitose srityse;

5.4.2. veda temines ekskursijas kraštovaizdžiui, kultūros paveldo vertybėms pažinti;

5.4.3. informuoja visuomenę apie kraštovaizdžio, kultūros paveldo vertybių būklę, apie jų išsaugojimo svarbą, rengiamas tikslines programas bei įgyvendinamas apsaugos ir tvarkymo priemones, numatomas apsaugos ir naudojimo režimo pakeitimus; ruošia medžiagą informaciniams leidiniams, rengia straipsnius;

5.5. užtikrinant tradicinės gyvenamosios tęstinumą, nematerialiojo kultūros paveldo apsaugą ir populiarinimą:

5.5.1. pagal kompetenciją rengia ir derina strateginio planavimo dokumentus, teikia išvadas, rengia raštus nematerialiojo kultūros paveldo klausimais;

5.5.2. organizuoja ir pagal kompetenciją dalyvauja vykdant mokslinius tyrimus ir stebėjimus, ruošiant ilgalaikes etninės kultūros ir nematerialiojo kultūros paveldo programas bei dalyvauja jas įgyvendinant;

5.5.3. vykdo nematerialiojo kultūros paveldo monitoringą, renka duomenis, fiksuoja nematerialiojo kultūros paveldo vertybes; kaupia, tvarko, sistemina, saugo informaciją ir skleidžia žinias apie etnografiją, nematerialųjį kultūros paveldą ir jo apsaugą;

5.5.4. teikia pasiūlymus dėl naujų, nematerialaus kultūros paveldo vertybių įteisinimo, organizuoja ir/ar vykdo nematerialaus kultūros paveldo vertybių apsaugos priemonių įgyvendinimą, jei jų teikėja ir saugotoja yra Direkcija;

5.5.5. organizuoja švietėjiškus, etnokultūrinius renginius, propaguoja nematerialųjį kultūros paveldą, jo apsaugą;

5.5.6. rašo straipsnius, teikia informaciją visuomenei, dalyvauja įrengiant ar įrengia nematerialiojo kultūros paveldo ekspozicijas, parodas, veda pažintines ir mokomasias ekskursijas, edukacijas;

5.5.7. bendradarbiauja rengiant etnografinės sodybos ir drevinės bitininkystės bityno ekspozicijas, jas pildant naujais eksponatais, rengiant eksponatų aprašus, juos inventorinant;

5.5.8. organizuoja kultūros paveldo vertybių archyvo veiklą. Nustatyta tvarka formuoja bylas, kaupia ir saugo kultūros paveldo vertybių medžiagą;

5.6. Savo kompetencijos srityje užtikrinant prevenciją saugomų teritorijų režimo pažeidimams išvengti:

5.6.1. vykdo prevencinę veiklą saugomų teritorijų apsaugos ir naudojimo režimo (kraštovaizdžio apsaugos, tame tarpe ir kultūros paveldo apsaugos, lankymosi saugomose teritorijose ir kt.) pažeidimams išvengti: stebi saugomose teritorijose fizinių ir juridinių asmenų vykdomą veiklą, imasi prevencinių priemonių, siekiant užkirsti kelią galimam teisės aktų pažeidimui, konsultuoja, siūlo geriausius būdus ir formas numatomi veiksniams vykdyti ir pan.;

5.6.2. užfiksavus galimus teisės aktų pažeidimus informuoja kontroliuojančias institucijas pagal kompetenciją (VTPSI, AAD, KPD ir kitas) teisės aktų nustatyta tvarka;

5.6.3. bendradarbiauja su saugomose teritorijose kontrolę vykdančiomis institucijomis, dalyvauja bendruose patikrinimuose;

5.7. pagal kompetenciją inicijuoja ir/ ar dalyvauja įgyvendinant projektus;

5.8. pagal kompetenciją inicijuoja viešuosius pirkimus, teikia poreikį Direkcijos metiniam viešųjų pirkimų planui;

5.9. pagal kompetenciją nagrinėja asmenų prašymus, pareiškimus, skundus, siūlymus, konsultuoja asmenis, įmones, įstaigas, organizacijas bei asmenis vieno langelio principu;

5.10. teisės aktų nustatyta tvarka pagal kompetencijos sritį tvarko dokumentų bylas ir perduoda jas Archyvui saugoti;

5.11. pagal kompetenciją vykdo kitas Direkcijai teisės aktais nustatytas funkcijas.

III SKYRIUS. SKYRIAUS TEISĖS, PAREIGOS IR ATSAKOMYBĖ

6. Skyrius, įgyvendindamas jam pavestus uždavinius ir atlikdamas funkcijas, turi teisę:

6.1. gauti iš Direkcijos struktūrinių padalinių dokumentus ir informaciją, kurių reikia Skyriaus uždaviniams įgyvendinti ir funkcijoms atlikti;

6.2. teikti siūlymus Direktoriui dėl darbo organizavimo ir kt. klausimais;

6.3. pagal kompetenciją derinti sutartis, derinti ir/ ar teikti siūlymus kitiems Direkcijos dokumentų projektams;

6.4. naudotis kitomis Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytais teisėmis.

7. Skyriaus darbuotojai privalo:

7.1. vadovautis Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos įstatymais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, Direkcijos nuostatais, Direkcijos darbo reglamentu, Direkcijos vidaus tvarkos taisyklėmis, šiais nuostatais, savo pareigybių aprašymais, Dzūkijos

nacionalinio parko ir Čepkelių valstybinio gamtinio rezervato direktoriaus (toliau – Direktorius) įsakymais bei kitais teisės aktais, reglamentuojančiais jų veiklą;

7.2. laiku ir kokybiškai atlikti pavedamus darbus.

8. Už pareigų ir funkcijų nevykdymą ar netinkamą jų vykdymą Skyriaus darbuotojai atsako Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

IV SKYRIUS. SKYRIAUS VEIKLOS ORGANIZAVIMAS

9. Skyriui vadovauja vedėjas (toliau vadinama – Vedėjas), priimamas ir atleidžiamas iš darbo Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo nustatyta tvarka.

10. Vedėjas:

10.1. planuoja ir organizuoja Skyriaus darbą;

10.2. atsako už Skyriui pavestų uždavinių ir funkcijų vykdymą;

10.3. atsiskaito Direktoriui už Skyriaus veiklą;

10.4. teikia Direktoriui siūlymus Skyriaus kompetencijos klausimais;

10.5. vykdo kitas teisės aktų nustatytas funkcijas, Direktoriaus pavedimus.

11. Vedėjo laikino nedarbingumo arba atostogų metu jo funkcijas atlieka kitas Direktoriaus paskirtas asmuo.
